

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

22 март 2022 година*

„Преюдициално запитване — Член 267 ДФЕС — Необходимост от исканото тълкуване, за да може запитващата юрисдикция да постанови решението си — Понятие — Дисциплинарно производство срещу съдия от общ съд — Определяне на компетентния да разгледа делото дисциплинарен съд от председателя на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша) — Граждански иск за установяване на несъществуването на служебно правоотношение между председателя на дисциплинарната колегия и Върховния съд — Липса на компетентност на запитващата юрисдикция да провери действителността на назначаването на съдия във Върховния съд и недопустимост на такъв иск съгласно националното право — Недопустимост на преюдициалното запитване“

По дело C-508/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) (Върховен съд, Колегия по трудови и социалноосигурителни спорове, Полша) с акт от 12 юни 2019 г., постъпил в Съда на 3 юли 2019 г., в рамките на производство по дело

М. Ф.

срещу

Ј. М.,

при участието на:

Prokurator Generalny,

Rzecznik Praw Obywatelskich,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: К. Lenaerts, председател, L. Bay Larsen, заместник-председател, А. Prechal (докладчик), К. Jürimäe, С. Lycourgos, Е. Regan, S. Rodin и N. Jääskinen, председатели на състави, М. Ilešič, F. Biltgen и А. Kumin, съдии,

генерален адвокат: Е. Танчев,

секретар: М. Aleksejev, началник-отдел,

* Език на производството: полски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 септември 2020 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за М. F., от W. Poriołek, radca prawny,
- за J. M., от самия него,
- за Prokurator Generalny, от M. Słowińska, R. Hernand, A. Reczka и S. Bańko,
- за Rzecznik Praw Obywatelskich, от M. Taborowski и P. Filipek,
- за полското правителство, от B. Majczyna, S. Żyrek и A. Dalkowska, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, първоначално от K. Herrmann, P. Van Nuffel и H. Krämer, а впоследствие от K. Herrmann и P. Van Nuffel, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 15 април 2021 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2 ДЕС, член 4, параграф 3 ДЕС, член 6, параграф 3 ДЕС и член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, член 267 ДФЕС и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между М. F. и J. M. по повод на искане да се установи, че между последния и Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша) не съществува служебно правоотношение.

Националната правна уредба

Конституцията

- 3 Член 144, параграфи 2 и 3 от Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Конституция на Република Полша, наричана по-нататък „Конституцията“) гласи:
„2. За да бъдат валидни, официалните актове на президента на Републиката се подписват от председателя на Министерския съвет, който с подписването на акта поема отговорност пред Sejm [(Сейма)].

3. Разпоредбата на параграф 2 не се отнася за:

[...]

17) назначаването на съдии;

[...]“.

- 4 Съгласно член 179 от Конституцията съдиите се назначават от президента на Република Полша (наричан по-нататък „президентът на Републиката“) по предложение на Krajowa Rada Sądownictwa (Национален съдебен съвет, Полша) (наричан по-нататък „KRS“) за неопределен срок.

Гражданският процесуален кодекс

- 5 Член 189 от Kodeks postępowania cywilnego (Граждански процесуален кодекс) гласи:

„Ищецът може да поиска съдът да установи съществуването или несъществуването на правоотношение или право, ако има правен интерес от това“.

Законът за Върховния съд

- 6 Ustawa o Sądzie Najwyższym (Закон за Върховния съд) от 8 декември 2017 г. (Dz. U., 2018 г., позиция 5) влиза в сила на 3 април 2018 г. Този закон е изменян многократно.
- 7 Законът за Върховния съд създава в този съд нова колегия с наименование Izba Dyscyplinarna (Дисциплинарна колегия).
- 8 Член 27, параграф 1 от този закон предвижда:

„Дисциплинарната колегия е компетентна да разглежда:

1) дисциплинарните дела:

- a) по отношение на съдиите в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)],
- b) разглеждани от [Sąd Najwyższy (Върховен съд)] във връзка с дисциплинарни производства, водени по следните закони:

[...]

– Закон за устройството на общите съдилища

[...]

[...]

- 2) делата по трудови и социалноосигурителни въпроси, отнасящи се до съдии от [Sąd Najwyższy (Върховен съд)];

[...]“.

9 Член 31, параграф 1 от Закона за Върховния съд гласи:

„След консултация с първия председател на [Sąd Najwyższy (Върховен съд)] президентът на Републиката обявява в Monitor Polski [(Официален вестник на Република Полша)] броя на свободните съдийски длъжности, предвидени за заемане в отделните колегии на [Sąd Najwyższy (Върховен съд)]“.

10 Член 33, параграф 1 от посочения закон гласи:

„Служебното правоотношение на съдията в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)] възниква от момента, в който му се връчва акта за назначаване. [...]“.

Закон за устройството на общите съдилища

11 Ustawa — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Закон за устройството на общите съдилища) от 27 юли 2001 г., изменен (Dz. U., 2018 г., позиция 23, наричан по-нататък „Законът за общите съдилища“), предвижда в член 110:

1. По дисциплинарните дела по отношение на съдии се произнасят:

1) на първа инстанция:

а) дисциплинарните съдилища към апелативните съдилища в състав от трима съдии,

[...]

3. Не се допуска разглеждане на делата по параграф 1, точка 1, буква а) от дисциплинарния съд, в чийто район изпълнява функциите си съдията, срещу когото е образувано дисциплинарното производство. Компетентният по делото дисциплинарен съд се определя по искане на дисциплинарния обвинител от председателя на [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], който ръководи работата на дисциплинарната колегия“.

Законът за KRS

12 Свързаните с KRS въпроси са уредени с Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa (Закон за Националния съдебен съвет) от 12 май 2011 г. (Dz. U., бр. 126 от 2011 г., позиция 714), изменен по-специално с Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Закон за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и някои други закони) от 8 декември 2017 г. (Dz. U., 2018 г., позиция 3) и с Ustawa o zmianie ustawy — Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Закон за изменение на Закона за устройството на общите съдилища и някои други закони) от 20 юли 2018 г. (Dz. U., 2018 г., позиция 1443, наричан по-нататък „Законът за KRS“).

13 Член 37, параграф 1 от Закона за KRS гласи:

„Ако кандидатите за съдийска длъжност са повече от един, [KRS] разглежда и оценява заедно всички кандидатури. В този случай [KRS] приема решение, което включва преценка по отношение на всеки от кандидатите дали да бъде предложен за назначаване на съдийска длъжност“.

14 Член 43, параграф 2 от посочения закон гласи:

„Ако не е оспорено от всички участници в производството, решението по член 37, параграф 1 влиза в сила в частта, в която съдържа отказите да се предложат за назначаване на съдийска длъжност участниците в производството, които не са обжалвали, при спазване на разпоредбите на член 44, параграф 1б“.

15 Член 44 от посочения закон предвижда:

„1. Всеки участник в производството може да обжалва решението на [KRS] пред [Sąd Najwyższy (Върховен съд)] на основание, че е издадено в противоречие със закона, освен доколкото със специални разпоредби не е предвидено друго. [...]

1а. По индивидуалните дела във връзка със съдийски назначения в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)] обжалване е възможно пред [Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд, Полша)]. По такива дела не може да се обжалва пред [Sąd Najwyższy (Върховен съд)]. Не се допуска обжалване пред [Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд)] на основание неправилна преценка дали кандидатът отговаря на критериите, вземани предвид при преценката дали да бъде предложен за назначаване на съдийска длъжност в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)].

1б Ако не е оспорено от всички участници в производството посредством индивидуални дела във връзка със съдийски назначения в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], решението по член 37, параграф 1 влиза в сила в частта, в която съдържа предложението за назначаването на съдия в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], както и в частта, в която съдържа отказите да се предложат за назначаване на съдийска длъжност в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)] участниците в производството, които не са обжалвали.

[...]

4. По индивидуалните дела във връзка със съдийски назначения в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)] отмяната от [Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд)] на решението [на KRS] да не предложи определено съдийско назначение в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], е равнозначна на приемане на заявлението на обжалвания участник за кандидатстване за свободна съдийска длъжност в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], за която към датата на обявяване на решението на [Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд)] производството пред [KRS] не е приключило, а ако няма такова производство — за следващата свободна съдийска длъжност в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], която ще бъде обявена“.

16 Параграф 1а от член 44 от Закона за KRS е въведен в тази разпоредба със Закона от 8 декември 2017 г. за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и някои други закони и влиза в сила на 17 януари 2018 г., а параграфи 1б и 4 — със Закона от 20 юли 2018 г. за изменение на Закона за устройството на общите съдилища и някои други закони, и влиза в сила на 27 юли 2018 г. Преди въвеждането на тези изменения жалбите по посочения параграф 1а са подавани пред [Sąd Najwyższy (Върховен съд)] съгласно параграф 1 от същия член 44.

17 С решение от 25 март 2019 г., Trybunał Konstytucyjny (Конституционен съд, Полша) обявява член 44, параграф 1а от Закона за KRS за несъвместим с член 184 от Конституцията основно с мотива, че предоставената с този параграф 1а компетентност на Naczelny Sąd

Administracyjny (Върховен административен съд) не е оправдана както от вида на съответните дела и устройствените особености на посочения съд, така и от прилаганото от него производство. В това решение Trybunał Konstytucyjny (Конституционен съд) също така посочва, че обявяването на противоконституционността „задължително води до прекратяването на всички висящи съдебни производства, образувани на основание на обезсилената разпоредба“.

- 18 Впоследствие член 44 от Закона за KRS е изменен с Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Закон за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и на Закона за устройството на административните съдилища) от 26 април 2019 г. (Dz. U., 2019 г., позиция 914, наричан по нататък „Законът от 26 април 2019 г.“), който влиза в сила на 23 май 2019 г. Понастоящем член 44, параграф 1 гласи:

„Всеки участник в производството може да обжалва решението на [KRS] пред [Sąd Najwyższy (Върховен съд)], на основание че е издадено в противоречие със закона, освен доколкото със специални разпоредби не е предвидено друго. По индивидуалните дела във връзка със съдийски назначения в [Sąd Najwyższy (Върховен съд)] не се допуска обжалване“.

- 19 Освен това член 3 от Закона от 26 април 2019 г. предвижда, че „производствата по жалби срещу решения на [KRS] по индивидуалните дела във връзка със съдийски назначения [в Sąd Najwyższy (Върховен съд)], които са образувани, но не са приключени преди влизането в сила на този закон, се прекратяват по силата на закона“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 20 М. Ф. е съдия в Sąd Rejonowy w P. (Районен съд P., Полша). На 17 януари 2019 г. заместник дисциплинарният обвинител, натоварен с делата по отношение на съдиите от общите съдилища, решава да образува дисциплинарно производство срещу М. Ф., като се твърди, че има забавяния на образуванията от нея производства и забавяне при изготвянето на мотивите към решенията си. В качеството си на председател на Sąd Najwyższy (Върховен съд), ръководещ работата на дисциплинарната колегия на посочения съд, на 28 януари 2019 г. на основание член 110, параграф 3 от Закона за общите съдилища J. М. издава заповед, с която определя Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] (Дисциплинарен съд към апелативен съд [...], Полша) за компетентен да разгледа това дисциплинарно дело на първа инстанция.
- 21 След приемането на посочената заповед М. Ф. предявява пред Sąd Najwyższy (Върховен съд) иск на основание член 189 от Гражданския процесуален кодекс с цел да бъде установено несъществуването на служебно правоотношение между J. М. и Sąd Najwyższy (Върховен съд) по смисъла на член 33, параграф 1 от Закона за Върховния съд поради нарушения, засягащи назначаването му на длъжността съдия в дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд). М. Ф. също така иска всички назначени като съдии лица в тази дисциплинарна колегия да бъдат изключени и да се определи Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Колегия по трудови и социалноосигурителни спорове) на Sąd Najwyższy (Върховен съд) да разгледа този иск. Накрая М. Ф. иска да се постанови, като обезпечителна мярка и по време на цялото главно производство, спиране на дисциплинарното производство срещу нея.

- 22 В подкрепа на иска си М. Ф. изтъква, че невалидността на назначаването на J. М. на длъжността съдия в Sąd Najwyższy (Върховен съд) произтича от това, че на 20 септември 2018 г. му е връчен акта за назначаването му от президента на Републиката, докато решението на KRS от 23 август 2018 г., предложило назначаването на J. М. на тази длъжност, е обжалвано на 17 септември 2018 г. пред Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) на основание член 44, параграф 1а от Закона за KRS от кандидат, който не е предложен за назначаване с посоченото решение. Освен това разглежданата процедура за подбор била проведена след обявление на президента на Републиката, прието на основание член 31, параграф 1 от Закона за Върховния съд и публикувано на 29 юни 2018 г., което не било приподписано от министър, както се изисква.
- 23 С решение от 6 май 2019 г. първият председател на Sąd Najwyższy (Върховен съд) възлага на Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Колегия по трудови и социалноосигурителни спорове) на посочения съд да разгледа иска на М. Ф., и по-специално подадената от нея молба за допускане на обезпечение.
- 24 При разглеждането на последната молба тази колегия, която е запитващата юрисдикция по настоящото дело, има съмнения относно тълкуването на правото на Съюза. В самото начало посочената юрисдикция счита, че връзката, която има главното производство с това право, произтича от това, че установеният в него принцип на ефективна съдебна защита не се прилага само за производствата пред националните съдилища, в които те прилагат материалното право на Съюза. Всъщност този принцип би следвало да се прилага и в случаите, в които трябва да се прецени дали държава членка изпълнява задължението си, произтичащо от член 4, параграф 3 ДЕС и член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, да следи за това, органите, които могат да се произнасят като съд по смисъла на правото на Съюза в обхванатите от него области, да отговарят на изискванията, произтичащи от посочения принцип, и по-специално на изискването такива органи да представляват независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон. В този смисъл подобно изискване трябва да бъде спазено, когато държава членка предоставя на орган като ответника в главното производство правомощието да определи съда, компетентен да разглежда дисциплинарни дела срещу съдии.
- 25 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва, на първо място, че макар служебното правоотношение между съдия и съда, в който последният получава мандат, да може да бъде приравнено на трудово правоотношение, чието съществуване може да бъде установено в производството по член 189 от Гражданския процесуален кодекс, от практиката на Sąd Najwyższy (Върховен съд) следва, че съдийският мандат, който дава право да се упражняват правораздавателни правомощия, отразява правоотношение, което се урежда от публичното, а не от гражданското право. При тези условия иск, който подобно на разглеждания в главното производство има за предмет да се установи несъществуването на съдийски мандат, не е гражданско дело, което може да попадне в приложното поле на Гражданския процесуален кодекс, и по-специално на член 189. В националното право обаче не съществува производство, което да позволява да се оспори актът, с който президентът на Републиката назначава съдия.
- 26 При тези условия запитващата юрисдикция счита, че допустимостта на иск като разглеждания в главното производство зависи от това дали в такъв национален нормативен контекст правото на Съюза трябва да се тълкува в смисъл, че ѝ предоставя правомощието, което тя няма по националното право, да установи в производство като главното, че съответният ответник няма съдийски мандат. Допустимостта на молбата за

постановяване на обезпечителна мярка, с която е сезирана посочената юрисдикция, и компетентността на последната да се произнесе по нея, сами по себе си зависят от допустимостта на посочения иск в главното производство.

- 27 Според запитващата юрисдикция тази компетентност и тази допустимост биха могли да произтичат пряко от правото на Съюза, когато актът за назначаване на съответния съдия, както в случая, е издаден в нарушение на принципа на ефективна съдебна защита, тъй като полските органи всъщност са действали в посока да изключат всякаква възможност за съдебен контрол на съвместимостта на националните правила или процедури за назначаване на съдии с правото на Съюза на етап, предхождащ връчването на акта за назначаване.
- 28 В това отношение посочената юрисдикция подчертава, че преди това съгласно член 43 и член 44, параграф 1, а след това на член 43 и на член 44, параграфи 1 и 1а от Закона за KRS е съществувала възможност за съдебен контрол на решението, с което KRS предлага назначаването на лице като съдия в Sąd Najwyższy (Върховен съд). Въпреки това, макар да е започнала процедурата за назначаване на съдиите, които трябва да съставят новата дисциплинарна колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд) и която по-специално е довела до назначаването на ответника в главното производство, и тъй като различни кандидати за съдийски длъжности в тази нова колегия са изразили намерението си да подадат жалби въз основа на последните разпоредби, полският законодател съзнателно е включил в член 44 от Закона за KRS параграф 1b, който предвижда, че такива жалби вече не могат да попречат на планираните назначения.
- 29 Освен това, след като с решение от 21 ноември 2018 г. Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) отправя до Съда преюдициално запитване по делото, по което междувременно е постановено решение от 2 март 2021 г., А. В. и др. (Назначаване на съдиите във Върховния съд — Жалби) (С-824/18, наричано по-нататък „решение А.В. и др.“, EU:C:2021:153), дали правото на Съюза допуска изменения като тези, които по този начин са засегнали член 44 от Закона за KRS, предвид решението от 25 март 2019 г. на Trybunał Konstytucyjny (Конституционен съд), посочено в точка 17 от настоящото решение, полският законодател е приел Закона от 26 април 2019 г., от една страна, за да постанови прекратяване на висящите пред Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) дела, като това, по което е отправено настоящото преюдициално запитване. От друга страна, същият закон отново изменя член 44 от Закона за KRS, за да изключи в бъдеще всякаква възможност за обжалване по съдебен ред на решение на KRS, с което се предлага кандидат за назначаване на длъжност съдия в Sąd Najwyższy (Върховен съд).
- 30 На второ място, запитващата юрисдикция отбелязва, че по съединени дела, по които междувременно е постановено решение от 19 ноември 2019 г., А. К. и др. (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд) (С-585/18, С-624/18 и С-625/18, наричано по-нататък „решение А. К. и др.“, EU:C:2019:982), Съдът е сезиран с преюдициално запитване относно съвместимостта с правото на Съюза на националните разпоредби за създаването на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд) и начина на назначаване на нейните членове. В този контекст изпълнителната власт е длъжна да не извършва такива назначения, докато Съдът и националната юрисдикция, отправила преюдициалното запитване до Съда, се произнесат.

- 31 На трето място, запитващата юрисдикция иска да се установи дали обстоятелството, че J. M. е назначен на длъжността съдия в дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд), когато е подадена жалба срещу решението на KRS за предложение на това назначаване, и фактът, че процедурата по назначаване е открита с акт на президента на Републиката, който не е приподписан от министър съгласно изискването по член 144, параграф 3 от Конституцията, водят до нарушение на принципа на ефективна съдебна защита, и по-точно на изискването за „предварително създаден със закон“ съд по смисъла на член 47 от Хартата.
- 32 На четвърто място, запитващата юрисдикция иска да установи дали е възможно да се оспори качеството на съдия на дадено лице само поради факта че органът, в който е назначен, а именно в случая дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд), не представлява — поради неизпълнение на изискването за независимост — съд по смисъла на правото на Съюза.
- 33 На пето място, и с оглед на съображения, аналогични на тези, които са обосновавали отправените до Съда въпроси по съединени дела, по които впоследствие е постановено решение A. K. и др., запитващата юрисдикция е на мнение, че след като дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд), на която националното право предоставя компетентност да разгледа спор като този в главното производство, не е съд по смисъла на правото на Съюза, самата тя е компетентна да разгледа посочения спор.
- 34 При тези обстоятелства Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Колегия по трудови и социалноосигурителни спорове) на Sąd Najwyższy (Върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, член 2, член 4, параграф 3 ДЕС и член 6, параграф 3 ДЕС във връзка с член 47 от [Хартата] и член 267, трета алинея ДФЕС да се тълкуват в смисъл, че в производство по установяване на несъществуването на служебно правоотношение съдът, действащ като последна инстанция в държава членка, може да констатира, че не е съдия лицето, на което е връчен акт за назначаване на съдийска длъжност в същия съд, издаден въз основа на разпоредби, нарушаващи принципа на ефективна съдебна защита, или по несъвместим с този принцип начин, ако разглеждането на тези въпроси по съдебен ред преди връчването на посочения акт умишлено е направено невъзможно?
- 2) Трябва ли член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, член 2, член 4, параграф 3 ДЕС и член 47 от [Хартата] във връзка с член 267 ДФЕС да се тълкуват в смисъл, че принципът на ефективна съдебна защита е нарушен, ако връчването на акта за назначаване на съдийска длъжност е станало след отправянето от националната юрисдикция на преюдициално запитване относно тълкуването на правото на Съюза, от отговора на което зависи преценката на съвместимостта на националните разпоредби, чието прилагане е направило възможно връчването на посочения акт, с правото на Съюза?

- 3) Трябва ли член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, член 2, член 4, параграф 3 ДЕС, член 6, параграф 3 ДЕС и член 47 от [Хартата] да се тълкуват в смисъл, че принципът на ефективна съдебна защита е нарушен поради неосигуряване на право на достъп до съд, ако връчването на акта за назначаване на съдийска длъжност в съд на държава членка е станало вследствие на процедура по назначаване, проведена при грубо нарушаване на правилата от правото на тази държава за назначаване на съдии?
- 4) Трябва ли член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, член 2, член 4, параграф 3 ДЕС и член 47 от [Хартата] във връзка с член 267, трета алинея ДФЕС да се тълкуват в смисъл, че принципът на ефективна съдебна защита се нарушава със създаването от националния законодател в съда, действащ като последна инстанция в държавата членка, на организационна единица, която не е съд по смисъла на правото на Съюза?
- 5) Трябва ли член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, член 2, член 4, параграф 3 ДЕС и член 47 от [Хартата] във връзка с член 267, трета алинея ДФЕС да се тълкуват в смисъл, че по съществуването на служебно правоотношение и статута на съдия на лице, на което е връчен акт за назначаване на съдийска длъжност в съда, действащ като последна инстанция в държава членка, не може да се произнесе компетентна по националното право организационна единица в този съд, в която е назначено това лице, която е сформирана само от лица, чиито актове за назначаване са засегнати от пороците, посочени във втория, третия и четвъртия въпрос, и която поради тези причини не е съд по смисъла на правото на Съюза, а това може да направи друга организационна единица в този съд, отговаряща на изискванията на правото на Съюза за съд?“.

Производството пред Съда

По искането за разглеждане по реда на бързото производство

- 35 Запитващата юрисдикция отправя искане преюдициалното запитване по настоящото дело да бъде разгледано по реда на бързото производство съгласно член 105 от Процедурния правилник на Съда. В подкрепа на искането си тази юрисдикция изтъква, че прилагането на това производство е обосновано, първо, с оглед на необходимостта от произнасяне по молбата за постановяване на обезпечителна мярка, с която е сезирана, в седемдневния срок, предвиден в националното право. Второ, освен по настоящото дело, отговорите на отправените до Съда преюдициални въпроси са определящи по отношение на бъдещата възможност за предявяване на искове за установяване на несъществуването на служебно правоотношение по отношение на определен брой съдии, назначени неотдавна в различните състави на Sąd Najwyższy (Върховен съд), чието назначаване било извършено при условия, частично или напълно аналогични на тези при назначаването на ответника в главното производство. Трето, отговорите биха позволили евентуално да се предотврати възможността такива назначения все още да се извършват в бъдеще.
- 36 Член 105, параграф 1 от Процедурния правилник предвижда, че по искане на запитващата юрисдикция или, по изключение, служебно, след изслушване на съдията докладчик и генералния адвокат председателят на Съда може да реши определено преюдициално запитване да бъде разгледано по реда на бързо производство, когато естеството на делото изисква то да бъде разгледано в кратки срокове.

- 37 Важно е да се припомни, че бързото производство е процесуален способ, който следва да се прилага в случай на извънредна неотложност (решение от 21 декември 2021 г., *Randstad Italia*, С-497/20, EU:C:2021:1037, т. 37 и цитираната съдебна практика).
- 38 В случая на 20 август 2019 г., след като изслушва съдията докладчик и генералния адвокат, председателят на Съда приема, че посоченото в точка 35 от настоящото решение искане не следва да бъде уважено.
- 39 В това отношение от изложеното в акта за преюдициално запитване е видно, че с предявения граждански иск за установяване на несъществуването на служебно правоотношение между J. M. и Sąd Najwyższy (Върховен съд) М. F. по същество цели първоначално производството да бъде спряно временно, а след това да се приеме за недействително решението, с което J. M., действащ в качеството си на председател на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд), е определил дисциплинарния съд, компетентен да разгледа образуваното срещу нея дисциплинарно дело.
- 40 Що се отнася обаче най-напред до обстоятелството, че запитващата юрисдикция е сезирана по-специално с молба за постановяване на обезпечителни мерки, трябва да се припомни, че фактът, че преюдициалното запитване е отправено в рамките на национално производство, позволяващо приемането на такива мерки, сам по себе си не може да установи, че естеството на делото изисква то да бъде разгледано в кратки срокове (вж. в този смисъл определение на председателя на Съда от 18 октомври 2017 г., *Weiss и др.*, С-493/17, непубликувано, EU:C:2017:792, т. 12 и цитираната съдебна практика).
- 41 По-нататък, изясняването на въпроса дали решението на J. M., с което се определя дисциплинарният съд, компетентен да разгледа образуваното срещу М. F. дисциплинарно дело, евентуално противоречи на правото на Съюза, също не може да доведе до случай на извънредна неотложност, който да обоснове разглеждане по реда на бързото производство.
- 42 Накрая, единствената евентуална възможност отговорът на Съда на поставените му по настоящото дело въпроси да може извън решаването на спора по главното производство да даде възможност за други правни средства за защита, с които да се установи, че не съществува служебно правоотношение, насочено срещу други наскоро назначени съдии в Sąd Najwyższy (Върховен съд), или да допринесе за предотвратяването на други аналогични назначения в бъдеще, също не изглежда от естество да обоснове разглеждането на настоящото дело по реда на бързото производство.
- 43 Впрочем в случая е отчетено и обстоятелството, че както следва от точки 29, 30 и 33 от настоящото решение, няколко питання на запитващата юрисдикция, на които се основават поставените по настоящото дело въпроси, когато са отправени до Съда, вече са били по същество предмет на разглеждане, тъй като други преюдициални запитвания се намират на доста напреднал етап на разглеждане.

По искането за възобновяване на устната фаза на производството

- 44 След писмената фаза на производството на проведеното на 22 септември 2020 г. съдебно заседание са изслушани устните становища на заинтересованите страни, и по-специално тези на полското правителство. Заключение на генералния адвокат е представено на 15 април 2021 г. — дата, на която следователно е приключила устната фаза на производството.

- 45 С акт, постъпил в секретариата на Съда на 7 май 2021 г., полското правителство иска възобновяване на устната фаза на производството.
- 46 В подкрепа на това искане посоченото правителство изтъква различните подходи в заключението на генералния адвокат по настоящото дело, от една страна, и в заключението на генералния адвокат Hogan в дело *Repubblika* (C-896/19, EU:C:2020:1055), по което е постановено решение от 20 април 2021 г., *Repubblika* (C-896/19, EU:C:2021:311), от друга страна, по отношение на преценката на процеса на назначаване на националните съдии в различните държави членки с оглед на правото на Съюза.
- 47 Полското правителство счита също, че в случая възобновяването на устната фаза на производството е обосновано от обстоятелството, че в заключението си, с което полското правителство не е съгласно, генералният адвокат не е взел предвид в достатъчна степен доводите на правителството, така че заключението му не било обективно.
- 48 В това отношение следва да се припомни, от една страна, че Статутът на Съда на Европейския съюз и Процедурният правилник не предвиждат възможност за заинтересованите субекти по член 23 от Статута да представят становища в отговор на заключението на генералния адвокат (решение от 6 март 2018 г., *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, т. 26 и цитираната съдебна практика).
- 49 От друга страна, съгласно член 252, втора алинея ДФЕС генералният адвокат представя публично, при пълна непристрастност и независимост, мотивирани заключения по делата, за които съгласно Статута на Съда на Европейския съюз се изисква неговото произнасяне. Съдът не е обвързан нито от това заключение, нито от изложените от генералния адвокат мотиви към него. Поради това несъгласието на заинтересован субект със заключението на генералния адвокат не може само по себе си да бъде основание за възобновяване на устната фаза на производството, независимо какви са разгледаните в заключението въпроси (решение от 6 март 2018 г., *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, т. 27 и цитираната съдебна практика).
- 50 Що се отнася до твърденията на полското правителство относно липсата на обективност на заключението на генералния адвокат по настоящото дело, достатъчно е да се отбележи, че обстоятелството, че според посоченото правителство неговите доводи не са били взети предвид в достатъчна степен в това заключение или в заключението, към което до голяма степен препраща последното, произнесено от генералния адвокат по делото, по което е постановено решение от 6 октомври 2021 г., *W.Ż.* (Колегия за извънреден контрол и публични въпроси на Върховния съд — Назначаване) (C-487/19, EU:C:2021:798), при всички положения не може да установи липсата на такава обективност.
- 51 Съгласно член 83 от процедурния си правилник Съдът може освен това във всеки един момент, след изслушване на генералния адвокат, да постанови възобновяване на устната фаза на производството, по-специално когато счита, че делото не е напълно изяснено или когато след закриване на тази фаза някоя от страните посочи нов факт от решаващо значение за решението на Съда.
- 52 В настоящия случай обаче след изслушване на генералния адвокат Съдът счита, че след писмената фаза на производството и проведеното пред него съдебно заседание разполага с всички необходими данни, за да се произнесе по настоящото преюдициално запитване.

Съдът отбелязва освен това, че с подадената от полското правителство молба за възобновяване на устната фаза на производството не се установяват нови факти, които да са от значение за бъдещото му решение.

- 53 При тези условия няма основание да се разпорежда възобновяване на устната фаза на производството.

По преюдициалните въпроси

Относно компетентността на Съда

- 54 Според Prokurator Generalny (главен прокурор, Полша) производство, с което се цели да се установи, че дадено лице няма служебно правоотношение в качеството си на съдия и следователно не може законосъобразно да определи дисциплинарния съд, компетентен да разгледа образуваното срещу друг съдия дисциплинарно дело, попада в обхвата на националното право и изключителната компетентност на държавите членки, така че не попада в приложното поле на правото на Съюза. Следователно Съдът няма компетентност да отговори на настоящото преюдициално запитване.
- 55 Що се отнася по-специално до член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, Съдът има тълкувателна компетентност само доколкото запитващата юрисдикция действително е призвана да прилага конкретно правото на Съюза по делото, с което е сезирана, което не било така в настоящия случай. Във всеки случай и дори да се възприеме по-разширително тълкуване на посочената разпоредба, тя оставала ирелевантна в случая, тъй като, от една страна, когато определя компетентния орган като дисциплинарна юрисдикция, председателят на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд) не се произнасял по съществуващия на индивидуален спор в състезателно производство. От друга страна, този председател не бил компетентен да приема други решения по въпроси от правото на Съюза.
- 56 В това отношение, както следва от постоянната съдебна практика, трябва да се припомни, че макар действително организацията на съдебната власт в държавите членки да попада в тяхната компетентност, това не променя факта, че при упражняването ѝ държавите членки са длъжни да спазват задълженията, които произтичат за тях от правото на Съюза, което може да се отнася по-специално за националните норми относно решенията за назначаване на съдии и съответно за нормите относно приложимия съдебен контрол във връзка с тези процедури по назначаване (вж. в този смисъл решения от 15 юли 2021 г., Комисия/Полша (Дисциплинарен режим на съдиите), C-791/19, EU:C:2021:596, т. 56 и 61 и цитираната съдебна практика и от 16 ноември 2021 г., Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim и др., C-748/19—C-754/19, EU:C:2021:931, т. 36 и цитираната съдебна практика).
- 57 Освен това изложените от главния прокурор доводи по същество по същество се отнасят именно до обхвата и следователно до тълкуването на разпоредби от правото на Съюза, визирани в поставените въпроси. Това тълкуване обаче е очевидно от компетентността на Съда на основание член 267 ДФЕС (вж. по аналогия решение от 16 ноември 2021 г., Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim и др., C-748/19—C-754/19, EU:C:2021:931, т. 37 и цитираната съдебна практика).

- 58 От изложеното по-горе следва, че Съдът е компетентен да се произнесе по настоящото преюдициално запитване.

По допустимостта

- 59 Независимо от различните възражения, направени от J. M., главния прокурор и полското правителство относно допустимостта на преюдициалното запитване, е необходимо да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика Съдът следва да разгледа условията, при които е сезиран от националния съд, за да провери собствената си компетентност или допустимостта на отнесеното към него искане (вж. в този смисъл решения от 24 април 2012 г., *Kamberaj*, C-571/10, EU:C:2012:233, т. 41 и цитираната съдебна практика и определение от 6 септември 2018 г., *Di Girolamo*, C-472/17, непубликувано, EU:C:2018:684, т. 25).
- 60 В това отношение Съдът редовно подчертава, че въведеното с член 267 ДФЕС производство е инструмент за сътрудничество между Съда и националните юрисдикции, чрез който Съдът предоставя на националните юрисдикции насоки за тълкуването на правото на Съюза, необходими им за разрешаване на висящи пред тях спорове, и че основанието за отправяне на преюдициално запитване е не формулирането на консултативни становища по общи или хипотетични въпроси, а необходимостта от отговор за ефективното решаване на даден спор (вж. в този смисъл решение от 26 март 2020 г., *Miasto Łowicz и Prokurator Generalny*, C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234, т. 44 и цитираната съдебна практика).
- 61 Видно от самия текст на член 267 ДФЕС, отправеното преюдициално запитване трябва да е „необходимо“, за да може запитващата юрисдикция да постанови „нейното решение“ по образуваното пред нея дело (решение от 26 март 2020 г., *Miasto Łowicz и Prokurator Generalny*, C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234, т. 45 и цитираната съдебна практика).
- 62 Така Съдът нееднократно е постановявал, че както от съдържанието, така и от структурата на член 267 ДФЕС е видно, че преюдициалното производство по-специално предполага действително наличие на висящ пред националните юрисдикции спор, в който те трябва да се произнесат с решение, отразяващо евентуално решението по преюдициалното запитване (решение от 26 март 2020 г., *Miasto Łowicz и Prokurator Generalny*, C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234, т. 46 и цитираната съдебна практика).
- 63 В случая обаче в самото начало следва да се подчертае, че както е видно от акта за преюдициално запитване, с предявения от ищеца в главното производство граждански иск несъмнено формално се цели да се установи, че между J. M. и *Sąd Najwyższy* (Върховен съд) не съществува служебно правоотношение. Описанието на спора в главното производство, съдържащо се в посоченото решение, показва обаче, че M. F. оспорва не толкова наличието на такова договорно или служебно правоотношение между J. M. и *Sąd Najwyższy* (Върховен съд) в съответното им качество на служител и на работодател или на права или задължения, произтичащи от такова служебно правоотношение между страните по него, колкото условията, при които J. M. е бил назначен за съдия в дисциплинарната колегия на този съд. Всъщност, както е видно от посоченото описание, с подаването на посочения иск M. F. всъщност цели основно да оспори решението, с което J. M., в качеството си на съдия и председател на дисциплинарната колегия на *Sąd Najwyższy* (Върховен съд), съгласно член 110, параграф 3 от Закона за общите съдилища определя дисциплинарния съд, компетентен да разгледа като първа инстанция образуваното срещу M. F. дисциплинарно дело.

- 64 Така в подкрепа на иска си в главното производство М. Ф. по същество твърди, че с оглед на условията, при които е извършено назначаването на J. M., посоченото решение за определяне е прието от лице, което няма качеството на предварително създаден със закон независим и безпристрастен съд, и следователно че нейното основно право на справедлив съдебен процес не е гарантирано в образуваното срещу нея дисциплинарно производство пред посочения дисциплинарен съд.
- 65 Впрочем следва да се отбележи, че в спора по главното производство М. Ф. иска по-специално да бъде разпоредено като предохранителна мярка спиране на посоченото дисциплинарно производство. Както е видно от акта за преюдициално запитване, запитващата юрисдикция впрочем решава да спре производството и да отправи до Съда настоящото преюдициално запитване именно във връзка с разглеждането на посоченото искане за постановяване на обезпечителна мярка.
- 66 Що се отнася до обстоятелството, че искът в главното производство цели постановяването на решение с декларативен характер, за да се предотврати нарушение на сериозно застрашено право, несъмнено следва да се припомни, че доколкото националното право допуска такъв вид искове и запитващата юрисдикция е приела за допустим иска, с който е сезирана въз основа на това право, Съдът не следва да поставя под въпрос тази преценка, така че поставените от тази национална юрисдикция въпроси могат да бъдат обективно необходими за разрешаване на спора, с който тя е надлежно сезирана (вж. в този смисъл решение от 15 декември 1995 г., *Vosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, т. 64 и 65).
- 67 В случая обаче следва да се отбележи, че в акта за преюдициално запитване запитващата юрисдикция подчертава, че когато е сезирана с граждански иск за установяване на несъществуването на правоотношение като разглежданото в главното производство, съгласно приложимото национално право тя не разполага именно с компетентност, която да ѝ позволи да се произнесе по редовността на акта, с който съответното лице е назначено за съдия, и че допустимостта на посочения иск също не може да се изведе въз основа на това национално право.
- 68 В това отношение обаче следва да се припомни, че по принцип установеното с член 267 ДФЕС сътрудничество между Съда и националните юрисдикции предполага запитващата юрисдикция да е компетентна да се произнесе по спора в главното производство, за да не се приеме, че той е чисто хипотетичен (определение от 6 септември 2018 г., *Di Girolamo*, C-472/17, непубликувано, EU:C:2018:684, т. 31).
- 69 Макар при някои изключителни обстоятелства да може да се подходи различно (вж. в този смисъл решение А.К. и др., т. 166 и цитираната съдебна практика и решение А.В. и др., т. 150), такова разрешение обаче не може да бъде възприето в настоящото дело.
- 70 Всъщност, на първо място, както бе подчертано в точки 63—65 от настоящото решение, от описанието на спора в главното производство, съдържащо се в акта за преюдициално запитване, е видно, че макар формално да се цели да се установи несъществуването на служебно правоотношение между J. M. и *Sąd Najwyższy* (Върховен съд), на което впрочем ищцата в главното производство е напълно чужда, целта на предявения от нея иск в крайна сметка е да се постави под въпрос валидността на назначаването на J. M. на длъжността му на съдия в *Sąd Najwyższy* (Върховен съд) и по този начин да се получи разрешаване на правен въпрос, който се поставя в дисциплинарното производство, което

понастоящем се води срещу нея пред друг съд, а именно съдебно производство, различно от воденото в главното производство, по отношение на което тя иска от запитващата юрисдикция да постанови спиране като обезпечителна мярка.

- 71 От това следва, че отправените до Съда въпроси по настоящото дело са неразривно свързани със спор, който е различен от този по главното производство и спрямо който последният в действителност е само акцесорен, доколкото с тези въпроси запитващата юрисдикция цели да прецени дали назначаването на J. M. за председател на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд) и определянето от този съдия на дисциплинарния съд, компетентен да се произнесе по дисциплинарно дело като образуваното срещу ищцата в главното производство, са съвместими с правото на Съюза и в крайна сметка дали дисциплинарният съд, така определен от J. M. да се произнесе по такова дело по отношение на ищцата, е независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон по смисъла на член 47, втора алинея от Хартата. При тези условия, за да прецени изцяло обхвата на посочените въпроси и да им даде подходящ отговор, Съдът би бил принуден по-скоро да вземе предвид релевантните фактори, които характеризират този друг спор, отколкото да се придържа към конфигурацията на спора в главното производство, както обаче изисква член 267 ДФЕС.
- 72 На второ място, изглежда, че след като не разполага с право на пряк иск срещу назначаването на J. M. за председател на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд) или срещу акта на J. M. за определяне на дисциплинарния съд, на който е възложено разглеждането на посочения спор, M. F. е могла да повдигне пред посочения съд възражение, изведено от евентуалното незачитане на правото ѝ същият спор да бъде гледан от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон.
- 73 В това отношение е важно да се отбележи, че след отправянето на настоящото преюдициално запитване Съдът е постановил, че тъй като предоставят на председателя на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд) правомощието по собствено усмотрение да определя дисциплинарния съд, териториално компетентен по дисциплинарни дела срещу съдиите от общите съдилища, т.е. съдиите, които следва да тълкуват и прилагат правото на Съюза, член 110, параграф 3 и член 114, параграф 7 от Закона за общите съдилища не отговарят на произтичащото от член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС изискване такива дела да се разглеждат от съд, „създаден със закон“ (решение от 15 юли 2021 г., Комисия/Полша (Дисциплинарен режим на съдиите), C-791/19, EU:C:2021:596, т. 176).
- 74 Доколкото въвежда такова изискване, член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС трябва освен това да се разглежда като имащ директен ефект (вж. по аналогия решение A.B. и др., т. 146), така че принципът на предимство на правото на Съюза задължава така определения дисциплинарен съд да не прилага посочените в предходната точка национални разпоредби, съгласно които е извършено посоченото определяне, и следователно да обяви, че не е компетентен да разгледа спора, с който е сезиран.
- 75 На трето място, от съдържащите се в акта за преюдициално запитване обяснения, обобщени в точки 27—29 от настоящото решение, както и от самия текст на първия преюдициален въпрос следва, че въпросите, формуирани в случая от запитващата юрисдикция, са свързани по-специално с факта, че националният правен ред съзнателно е променен от полския законодател, за да попречи занапред процесът на назначаване на съдиите в Sąd Najwyższy (Върховен съд) да подлежи на ефективен съдебен контрол. В този

контекст запитващата юрисдикция иска да се установи дали с оглед именно на целта и последиците от тази законодателна промяна може да се счита, че съгласно правото на Съюза тя е компетентна да упражни такъв контрол в спора по главното производство.

76 Първо, както следва от точка 22 от настоящото решение, решението на KRS от 23 август 2018 г., с което се предлага назначаването на J. M. на длъжността съдия в Sąd Najwyższy (Върховен съд), е обжалвано пред Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд) на основание член 44, параграф 1а от Закона за KRS от кандидат, който не е предложен за назначаване с посоченото решение.

77 Второ, що се отнася до законодателните изменения, критикувани от запитващата юрисдикция и посочени в точки 28 и 29 от настоящото решение, които последователно са засегнали член 44 от Закона за KRS, важно е да се подчертае, че след отправянето на настоящото преюдициално запитване в диспозитива на решение A.B. и др. Съдът е приел по-специално, че член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска разпоредби, които въвеждат изменения в действащото национално право и съгласно които:

- от една страна, независимо от подаването на жалба от кандидат за съдийска длъжност в определена юрисдикция като Sąd Najwyższy (Върховен съд) срещу решението на орган като KRS да не предложи на президента на Републиката неговото назначаване, а това на други кандидати, това решение влиза в сила в частта, с която са предложени другите кандидати, така че жалбата не е пречка за назначаването на последните от президента на Републиката, а евентуалната отмяна на посоченото решение, в частта, с която жалбоподателят не е предложен за назначаване, не води до нова преценка на неговото положение с оглед на евентуалното му назначаване на съответната длъжност, и
- от друга страна, не се допуска такова обжалване на основание неправилна оценка дали кандидатът отговаря на критериите, вземани предвид при преценката дали да бъде предложен за назначаване,

когато е видно, че тези разпоредби биха могли да породят у правните субекти оправдани съмнения в неподатливостта на назначените от президента на Републиката съдии въз основа на решенията на KRS на влиянието на външни фактори, и по-конкретно на пряко или непряко влияние от законодателната и изпълнителната власт, както и в неутралността им по отношение на противопоставящите се интереси, и в този смисъл биха могли да станат причина тези съдии да не създават впечатление за независимост или за безпристрастност и с това потенциално да се накърни доверието, което правосъдието трябва да вдъхва на правните субекти в едно демократично общество и в една правова държава, което запитващата юрисдикция по делото, по което е постановено посоченото решение, е приканена от Съда да установи въз основа на всички релевантни обстоятелства.

78 В същия диспозитив Съдът освен това постановява, че при наличието на изменения в национална правна уредба, чрез които: на първо място, се отнема компетентността на една национална юрисдикция да се произнася като първа и последна инстанция по жалби на кандидати за назначаване на съдийски длъжности в определен съд, като Sąd Najwyższy (Върховен съд), срещу решения на орган, като KRS, да не предложи на президента на Републиката тяхното назначаване на тези съдийски длъжности, а това на други кандидати, на второ място, се прекратяват по силата на закона производствата по такива жалби, когато са образувани, но все още не са приключили, като се изключва възможността разглеждането

им да продължи или да бъдат заведени отново, и на трето място, по този начин се отнема възможността на такава юрисдикция да получи отговор на преюдициалните въпроси, които е отправила до Съда:

- член 267 ДФЕС и член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат такива изменения, когато е видно, че конкретната последица от тези изменения е възпрепятстването на Съда да се произнесе по преюдициални запитвания, като отправените му от тази юрисдикция, и изключването на всяка възможност в бъдеще за повторно отправяне на подобни запитвания от национална юрисдикция, което запитващата юрисдикция по делото, по което е постановено решение А.В. и др., е приканена от Съда да установи въз основа на всички релевантни обстоятелства,
- член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска такива изменения, когато е видно, че тези изменения биха могли да породят у правните субекти оправдани съмнения в неподатливостта на назначените от президента на Републиката съдии въз основа на посочените решения на KRS на влиянието на външни фактори, и по-конкретно на пряко или непряко влияние от законодателната и изпълнителната власт, както и в неутралността им по отношение на противопоставящите се интереси, и в този смисъл биха могли да станат причина тези съдии да не създават впечатление за независимост или за безпристрастност и с това потенциално да се накърни доверието, което правосъдието трябва да вдъхва на правните субекти в едно демократично общество и в една правова държава, което същата запитваща юрисдикция следва да установи въз основа на всички релевантни обстоятелства.

- 79 Накрая, в посочения диспозитив Съдът уточнява, че когато такива нарушения на правото на Съюза са установени, принципът на предимство на това право трябва да се тълкува в смисъл, че задължава запитващата юрисдикция по делото, по което е постановено решение А.В. и др., да остави без приложение съответните национални разпоредби и да приложи действалите преди това национални разпоредби, като същевременно сама упражни предвидения с последните разпоредби съдебен контрол.
- 80 Трето, следва да се припомни, че в точки 129 и 156 от това решение А.В. и др. Съдът подчертава по-специално, че такива нарушения на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС могат да възникнат при положения, при които всички релевантни обстоятелства, характеризиращи процедурата на назначаване на съдия в национална върховна юрисдикция, в даден национален правно-фактически контекст, и по-конкретно условията, при които изведнъж се премахват съществуващите до този момент възможности за съдебна защита по отношение на такива процедури на назначаване или се отнема ефективността на тази съдебна защита, могат да породят у правните субекти съмнения от системно естество в независимостта и безпристрастността на назначените в резултат на тази процедура съдии.
- 81 Съдът обаче също така изрично подчертава в посочените точки 129 и 156, че сама по себе си евентуалната липса на възможност за съдебно обжалване в контекста на такава процедура по назначаване може при определени случаи да не е проблематична от гледна точка на изискванията, произтичащи от правото на Съюза, и в частност от член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС. В това отношение обаче се налага изводът, че иск като разглеждания в главното производство цели по същество да постигне някакъв вид обявяване на недействителност *erga omnes* на назначаването на ответника в главното производство на

длъжността на съдия в Sąd Najwyższy (Върховен съд), въпреки че националното право не разрешава и никога не е разрешавало всички правни субекти да оспорват назначаването на съдиите посредством пряк иск за отмяна или за обявяване на недействителност на такова назначение.

- 82 С оглед на всичко изложено по-горе и на факта, че функцията, възложена на Съда с член 267 ДФЕС, се състои в предоставянето на всяка юрисдикция на Съюза на насоките за тълкуване на правото на Съюза, които са ѝ необходими за решаването на отнесените до нея реални спорове, като в този контекст се държи сметка по-специално за системата на всички способности за съдебна защита, с които разполагат частноправните субекти, следва да се приеме, че отправените до Съда въпроси в настоящото преюдициално запитване надхвърлят рамките на правораздавателната функция, възложена на последния съгласно член 267 ДФЕС (вж. по аналогия решение от 11 март 1980 г., Foglia, 104/79, EU:C:1980:73, т. 12).
- 83 При тези условия настоящото преюдициално запитване трябва да се объяви за недопустимо.

По съдебните разноски

- 84 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Преюдициалното запитване, отправено от Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) [Върховен съд (Колегия по трудови и социалноосигурителни спорове), Полша], е недопустимо.

Подписи